

UCHWAŁA NR XXVII/104/12
RADY MIEJSKIEJ GRUDZIĄDZA
z dnia 26 września 2012 r.

**w sprawie przyjęcia "Programu rozwoju pieczy zastępczej w gminie - miasto Grudziądz
na prawach powiatu na lata 2012-2014"**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 92 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 92, poz. 753 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i poz. 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281), art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i poz. 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281 oraz z 2012 r. poz. 567) w związku z art. 180 pkt 1 i art. 182 ust. 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 i Nr 288, poz. 1690 oraz Dz. U. z 2012 r. poz. 579) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program rozwoju pieczy zastępczej w gminie - miasto Grudziądz na prawach powiatu na lata 2012- 2014” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Grudziądza .

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Arkadiusz Goszka

Załącznik
do Uchwały Nr XXVII/104/12
Rady Miasta Grudziądza
z dnia 26 września 2012 r.

PROGRAM

ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W GMINIE - MIASTO GRUDZIĄDZ
NA PRAWACH POWIATU

NA LATA 2012-2014

SPIS TREŚCI	STRONA
I. WSTĘP	3
II. PODSTAWA PRAWNA	4
III. DIAGNOZA RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE GRUDZIĄDZA	4
1. Rodzinna piecza zastępcza	4
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	7
IV. CELE ZAŁOŻONE W PROGRAMIE	9
1. Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej	9
2. Utrzymanie poziomu świadczonych usług na terenie Grudziądza w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej	11
3. Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	12
V. PRZEWIDYWANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU	13
VI. MONITOROWANIE PROGRAMU I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	13

I. WSTĘP

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.). Określony w ustawie system pieczy zastępczej jako zespół osób i instytucji mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców, winien umożliwiać podejmowanie szerokich działań służących ograniczaniu umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 180 powyższej ustawy zadaniem własnym powiatu jest opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Przedkładany „Program rozwoju pieczy zastępczej w gminie - miasto Grudziądz na prawach powiatu na lata 2012-2014” stanowi kontynuację przedsięwzięć realizowanych na rzecz wsparcia dziecka i rodziny oraz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej podejmowanych wcześniej na terenie Grudziądza.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pieczę zastępczą organizuje powiat w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców.

Do zadań własnych powiatu należy (art. 180 w/w ustawy):

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa;
- 8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 9) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 10) zapewnienie prowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 11) prowadzenie rejestru danych osób zakwalifikowanych oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej lub prowadzących rodzinny dom dziecka;
- 12) kompletowanie dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 13) finansowanie:

- a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 14) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego stosowanego w urzędach administracji publicznej realizujących zadania w zakresie określonym w ustawie;
- 15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległościach osób zobowiązanych z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

II. PODSTAWA PRAWNA

„Program rozwoju pieczy zastępczej w gminie miasto Grudziądz na prawach powiatu na lata 2012-2014” opracowano w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.).

Poza wyżej wspomnianą ustawą uzasadnienie dla działań, które będą podejmowane w ramach niniejszego Programu znaleźć można w niżej wymienionych aktach prawnych:

- a) Ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.),
- b) Ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.),
- c) Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

III. DIAGNOZA RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE GRUDZIĄDZA

Pieczka zastępcza jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem w przypadku niemożliwości zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców biologicznych. Pieczka zastępcza, zgodnie z obowiązującymi przepisami, sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

W Grudziądzu jednostką realizującą zadania w obszarze rodzinnej opieki zastępczej jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, wyznaczony jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej Zarządzeniem Nr 407/11 Prezydenta Grudziądza z dnia 14 września 2011 r. Z danych MOPR w Grudziądzu (sprawozdania MPiPS) wynika, iż w latach 2009 r. – 2011 r. największy odsetek spośród funkcjonujących jak i nowo powstających rodzin zastępczych stanowiły rodziny spokrewnione.

Zgodnie z obowiązującą od 1 stycznia 2012 r. ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wszystkie dotychczasowe spokrewnione rodziny zastępcze tworzone przez wstępnych lub rodzeństwo dziecka pozostały rodzinami zastępczymi spokrewnionymi, natomiast wszystkie dotychczasowe rodziny zastępcze tworzone przez osoby inne niż wymienione wyżej stały się rodzinami zastępczymi niezawodowymi.

Charakterystyka rodzin zastępczych:

1. Na podstawie ustawy o pomocy społecznej (w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2011 r.) rodziny zastępcze dzieliły się na:

- a) spokrewnione z dzieckiem – opiekę nad dzieckiem sprawowali krewni rodziny tj. dziadkowie, rodzeństwo, wujostwo,
- b) niespokrewnione z dzieckiem – opiekę sprawowały osoby prawnie obce w stosunku do dziecka,
- c) zawodowe niespokrewnione z dzieckiem:
 - wielodzietne (można było umieścić w nich w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześćoro dzieci),
 - specjalistyczne (umieszczało się dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci z dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi wymagające szczególnej opieki i pielęgnacji),
 - o charakterze pogotowia rodzinnego (umieszczało się nie więcej niż troje dzieci na pobyt okresowy do czasu uregulowania sytuacji prawnej dziecka, nie dłużej jednak niż na okres 12 miesięcy).

2. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązującą od dnia 01.01.2012 r. wśród rodzinnych form pieczy zastępczej wyróżnia się:

- a) rodziny zastępcze:
 - spokrewnione (stanowią je osoby będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
 - niezawodowe (stanowią je osoby nie będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
 - zawodowe (powstają na skutek umowy pomiędzy rodziną zastępczą, którą stanowią osoby nie będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka a starostą powiatu).

Z rodziną zastępczą niezawodową która:

- spełnia warunki do pełnienia rodziny zastępczej zawodowej
- posiada pozytywną opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej
- posiada co najmniej 3 letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka

zawiera się – na jej wniosek – umowę o pełnieniu funkcji rodziny zastępczej zawodowej w ramach limitu w/w rodzin zastępczych określonych przez powiat.

Z rodziną zastępczą niezawodową, która:

- spełnia warunki do pełnienia rodziny zastępczej zawodowej
- posiada pozytywną opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

można zawrzeć – na jej wniosek – umowę o pełnieniu funkcji rodziny zastępczej zawodowej w ramach limitu, o którym mowa wyżej.

- b) rodzinne domy dziecka (jednocześnie może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci).

Stan rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Grudziądza według stanu na:

Wyszczególnienie:	31.12.2009r.	31.12.2010r.	31.12.2011r.	30.06.2012r.
Rodziny zastępcze ogółem	134	125	119	112
- dzieci w rodzinach zastępczych ogółem	169	159	149	140
W tym:				
1. rodziny spokrewnione	125	118	112	86
- dzieci w rodzinach spokrewnionych	159	151	141	111
2. rodziny niespokrewnione	9	7	7	-
- dzieci w rodzinach niespokrewnionych	10	8	8	-
3. rodziny niezawodowe	-	-	-	26
- dzieci w rodzinach niezawodowych	-	-	-	29
Rodziny zastępcze ze stażem krótszym niż 2 lata	-	-	-	17

Ruch wychowanków w rodzinach zastępczych w Grudziądzu w latach 2009-2011:

ROK	Przyjęcia dzieci do rodzin zastępczych				Ubycia dzieci z rodzin zastępczych					
	ogółem	W tym w rodzinach niespokrewnionych	Liczba przyjętych sierot	Liczba przyjętych półsierot	ogółem	Powrót do domu rodzinnego	adopcje	skierowanie do placówki	usamodzielnienie	przeprowadzka rodziny zastępczej
2009	22	2	3	6	19	4	1	2	11	1
2010	10	0	0	5	19	3	0	5	11	0
2011	8	0	1	1	20	5	0	6	9	0

Pomimo prowadzonych działań promujących rodzicielstwo zastępcze na terenie Grudziądza nadal liczba rodzin zastępczych jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb zapewnienia opieki dzieciom, które nie mogą pozostawać w swoim środowisku naturalnym. Głównym powodem powyższego jest utrzymująca się liczba rodzin niewydolnych wychowawczo, borykających się z problemem uzależnienia i niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz zbyt mała ilość kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Rzadziej do rodzin zastępczych trafiają sieroty i półsieroty. Spora część dzieci wymaga również specjalistycznej opieki z uwagi na występujące schorzenia,

natomiast rodzice, z uwagi na trudności materialno-bytowe czy własne problemy zdrowotne, nie są w stanie zapewnić im należytych warunków do opieki, wychowania i leczenia. Zwiększenie ilości rodzin zastępczych jest wskazane, aby zapewnić potrzebującym dzieciom opiekę i wychowanie, poczucie bezpieczeństwa, stabilizacji, poszanowania godności i szacunku do innych.

2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Zapewnienie dzieciom z terenu Grudziądza opieki zastępczej realizuje również funkcjonująca na terenie miasta wielofunkcyjna placówka opiekuńczo-wychowawcza tj. Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego przy ul. Mikołaja z Ryńska 8.

Centrum prowadzi swoją działalność w obiektach przy ulicy:

- 1) Mikołaja z Ryńska 8,
- 2) Kochanowskiego 11,
- 3) Śniadeckich 52/2,
- 4) Milczewskiego – Bruna 5/1.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym placówki obowiązującym od 1 września 2009 r. Centrum jako zespół całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych realizowało zadania przewidziane dla placówki wielofunkcyjnej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, w których liczba dzieci nie przekracza 14.

W skład Centrum wchodziły:

- 1) placówka socjalizacyjna dla 30 wychowanków,
- 2) placówka interwencyjna dla dzieci przebywających do czasu uregulowania przez sąd sytuacji prawnej ze specjalistyczną grupą interwencyjną dla niemowląt przygotowywanych do adopcji lub innej rodzinnej opieki zastępczej wraz z hotelem (26 miejsc),
- 3) placówki socjalizacyjne, w których liczba dzieci nie przekracza 14 (Wydzielone Grupy Wychowawcze: Nr 1 -14 miejsc, Nr 2 – 14 miejsc, Nr 3 – 10 miejsc, Nr 4 – 9 miejsc),
- 4) mieszkania usamodzielnienia dla wychowanek w ciąży i nieletnich matek (4 miejsca),
- 5) mieszkania usamodzielnienia dla młodzieży powyżej 14 lat przygotowywanej do samodzielnego życia (19 miejsc).

Centrum wykonywało również działania skierowane na dziecko i rodzinę w następujących obszarach:

- 1) dzienna grupa wsparcia,
- 2) poradnictwo i terapia rodzin w ramach Poradni Rodzinnej,
- 3) poradnictwo, terapia, diagnoza dzieci – ofiar przemocy, w tym seksualnej.

Obowiązująca od 01.01.2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej m.in. nakłada obowiązek wprowadzenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej szeregu istotnych zmian. Przeprowadzenie zmian w funkcjonowaniu placówek opiekuńczo-wychowawczych będzie się odbywać na przestrzeni kilku lat. Placówki wielofunkcyjne staną się docelowo placówkami określonego typu maksymalnie dla 14 dzieci. Proces zmian w CPDiPR rozpoczął się już w 2011 roku. W miejsce Wydzielonych Grup Wychowawczych po 14 dzieci każda (przy ulicy Kochanowskiego 11) powstała placówka opiekuńczo-wychowawczo-socjalizacyjna dla 30 dzieci (3 grupy po 10 dzieci). W w/w kształcie Centrum wypełniało swoje zadania do września 2012 r. a od 01.09.2012 r. uchwałą Rady Miejskiej Grudziądza z dnia 27 czerwca 2012 r. Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego przekształcono dokonując jego podziału na:

- placówkę socjalizacyjną dla 30 dzieci przy ul. Mikołaja z Ryńska 8,
- placówkę socjalizacyjną dla 30 dzieci przy ul. Kochanowskiego 11,

- placówkę socjalizacyjną dla 10 dzieci przy ul. Śniadeckich 52,
- placówkę socjalizacyjną dla 9 dzieci przy ul. Bruna Milczewskiego 5,
- placówkę interwencyjną dla 26 dzieci przy ul. Mikołaja z Ryńska 8.

W wyniku wskazanych w ustawie typów placówek nie jest możliwe prowadzenie miejsc opiekuńczo-wychowawczych w innej formie organizacyjnej niż zakłada ustawa, tj. socjalizacyjnych i interwencyjnych. W związku z powyższym likwidacji uległy funkcjonujące w Centrum mieszkania usamodzielnienia dla młodzieży powyżej 14 lat (16 miejsc) oraz mieszkania usamodzielnienia dla wychowanek w ciąży i nieletnich matek (4 miejsca). Natomiast istniejące do czasu zmian 2 miejsca hostelowe zwiększyły stan miejsc statutowych (z 24 do 26) w wydzielonej placówce interwencyjnej przy ul. Mikołaja z Ryńska 8.

W konsekwencji wprowadzenia zmian liczba statutowa miejsc opiekuńczych (socjalizacyjnych) zmniejszyła się od 01.09.2012 r. ze 125 do 105. Po uzyskaniu struktury po zmianach wskazanych powyżej placówki te mogą funkcjonować do 01.01.2021 r.

Obecnie wprowadzone od 01.09.2012 r. w Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego zmiany dostosowują strukturę organizacyjną tej jednostki do wymogów ustawy i powodują uzyskanie przez Centrum aktualnie obowiązujących standardów usług określonych dla całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Ilość miejsc opiekuńczo-wychowawczych w CPDiPR przed i po zmianach:

	placówka socjalizacyjna w których liczba dzieci nie przekracza 14	placówka socjalizacyjna dla 30 wychowanków	placówka opiekuńczo-wychowawczo-socjalizacyjna	placówka interwencyjna	mieszkania usamodzielnienia dla wychowanek w ciąży i nieletnich matek	mieszkania usamodzielnienia dla młodzieży powyżej 14 lat przygotowywanej do samodzielnego życia	Suma miejsc
	Mikołaja z Ryńska 8						
01.01.11	-	30 miejsc		24 miejsca + 2 hostel	4 miejsca	16 miejsc	76
2011-IX 2012	-	30 miejsc		24 miejsca + 2 hostel	4 miejsca	16 miejsc	76
od IX 2012	-	30 miejsc		26 miejsc	-	-	56
	Kochanowskiego 11						
01.01.11	2x14=28 miejsc	-	-			3 miejsca	31
2011-IX 2012	-	-	3x10= 30 miejsc			-	30
od IX 2012	-	-	3x10= 30 miejsc			-	30
	Śniadeckich 52/2						
od 2011	10 miejsc						10
	Milczewskiego – Bruna 5/1						
od 2011	9 miejsc						9
	Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego - łącznie						
01.01.11							126
2011-IX 2012							125
od IX 2012							105

Ruch wychowanków Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu w latach 2009–2011:

ROK	Przyjęcia dzieci				Ubycia dzieci					
	ogółem	w tym interwencyjnie	Liczba przyjętych sierot	Liczba przyjętych półsierot	ogółem	Powrót do domu rodzinnego	adopcje	Przejście do rodziny zastępczej	usamodzielnienie	Zmiana placówki
2009	61	24	0	6	53	12	22	4	12	3
2010	67	22	0	9	59	12	21	2	19	5
2011	56	27	0	5	53	15	15	6	9	8

IV. CELE ZAŁOŻONE W PROGRAMIE

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu należy organizowanie pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej oraz ustalenie corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych. Podejmowane w ramach realizacji Programu działania powinny doprowadzić do rozwoju i wsparcia rodzinnych form opieki zastępczej, nadając prymat powstawaniu rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych. Umożliwi to ograniczenie umieszczania dzieci szczególnie małych (do 7 lat) w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

1. ROZWÓJ I WSPARCIE RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Przewidywane działania w tym zakresie ilustruje poniższa tabela:

Działania	Zadania	Realizatorzy	Termin realizacji zadania	Wskaźniki realizacji	Źródło finansowania
1.1. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych niezawodowych oraz tworzenie rodzin zastępczych zawodowych i rodzin pomocowych.	1.1.1. Promowanie rodzicielstwa zastępczego za pośrednictwem informacyjno-edukacyjnych kampanii medialnych.	MOPR	wg potrzeb	ilość kampanii	- środki własne powiatu, - środki ze źródeł zewnętrznych
	1.1.2. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych.	MOPR	wg potrzeb	ilość szkoleń i ilość przeszkolonych kandydatów	- środki własne powiatu, - środki ze źródeł zewnętrznych
	1.1.3. Podejmowanie działań celem utworzenia zawodowych rodzin zastępczych: - ilość (limit) rodzin zastępczych - 2 - ilość (limit) rodzin zastępczych - 3	MOPR	2013 r. 2014 r.	ilość zawodowych rodzin zastępczych, ilość umieszczonych w nich dzieci	- środki własne powiatu

	1.1.4. Przekazywanie do Sądu Rodzinnego rejestru danych o osobach zakwalifikowanych oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej lub prowadzących rodzinny dom dziecka.	MOPR	praca ciągła	ilość zgłoszonych osób	- środki własne powiatu
1.2. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w zakresie wypełnianych przez nie funkcji opiekuńczych.	1.2.1. Obejmowanie rodzin zastępczych, ze stażem krótszym niż 2 lata, opieką koordynatora ustalonego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.	MOPR	praca ciągła	ilość objętych opieką rodzin zastępczych	- środki własne powiatu
	1.2.2. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka w celu określenia możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	MOPR	raz na 6 miesięcy (dzieci do lat 3 raz na 3 miesiące)	ilość ocenianych dzieci	- środki własne powiatu
	1.2.3. Dokonywanie okresowej oceny funkcjonowania rodziny zastępczej i przekazywanie jej do Sądu Rodzinnego.	MOPR	wg wskazań Sądu Rodzinnego	ilość dokonanych ocen	- środki własne powiatu
	1.2.4. Organizowanie specjalistycznych szkoleń o tematyce zgodnej z potrzebami rodzin zastępczych.	MOPR	wg potrzeb	ilość odbytych szkoleń, ilość uczestników	- środki własne powiatu
	1.2.5. Finansowanie świadczeń przewidzianych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	MOPR	praca ciągła	ilość i rodzaj świadczeń, ilość wypłaconych środków finansowych	- środki własne powiatu
	1.2.6. Zapewnianie dostępu do specjalistycznego poradnictwa (w tym prawnego i psychologicznego).	MOPR	wg potrzeb	ilość i rodzaj udzielonych porad	- środki własne powiatu
	1.2.7. Udzielanie wsparcia w formie tworzenia warunków do organizowania grup wsparcia oraz zapewnianie pomocy osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą poprzez działanie rodzin pomocowych i pomocy wolontariuszy.	MOPR	wg potrzeb	ilość zorganizowanych grup wsparcia, ilość utworzonych rodzin pomocowych, ilość pozyskanych wolontariuszy	- środki własne powiatu

	1.2.8. Przygotowywanie wychowanków rodzin zastępczych do procesu usamodzielnienia.	rodziny zastępcze, MOPR	wg potrzeb wychowanków	ilość wychowanków wymagających działań przygotowawczych do procesu usamodzielnienia	- środki własne powiatu
1.3. Doskonalenie kadry działającej w obszarze pieczy zastępczej.	1.3.1. Organizowanie i finansowanie szkoleń, kursów.	MOPR	wg potrzeb	ilość osób korzystających ze szkoleń	- środki własne powiatu

2. UTRZYMANIE POZIOMU ŚWIADCZONYCH USŁUG NA TERENIE GRUDZIĄDZA W ZAKRESIE INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Na terenie Grudziądza zadania z zakresu zapewnienia dziecku opieki w formie instytucjonalnej pieczy zastępczej realizuje Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego.

W ramach realizacji działań z zakresu pieczy instytucjonalnej przewiduje się:

Działania	Zadania	Realizatorzy	Termin realizacji zadania	Wskaźniki realizacji	Źródło finansowania
2.1. Zapewnienie dzieciom instytucjonalnej pieczy zastępczej w ramach działalności Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu.	2.1.1. Funkcjonowanie CPDiPR po jego przekształceniu dostosowującym do wymagań standardów określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	CPDiPR, MOPR	od września 2012r.	uzyskany standard usług dla placówek opiekuńczo-wychowawczych	- środki własne powiatu
	2.1.2. Przygotowywanie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych do procesu usamodzielnienia.	CPDiPR, MOPR	wg potrzeb	ilość wychowanków wymagających działań przygotowawczych do procesu usamodzielnienia	- środki własne powiatu
	2.1.3. Praca z rodziną biologiczną dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	CPDiPR	praca ciągła	ilość rodzin, ilość dzieci powracających do rodzin naturalnych	- środki własne powiatu
	2.1.4. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka w celu określenia możliwości powrotu do rodziny naturalnej.	CPDiPR	raz na 6 miesięcy (dzieci do lat 3 raz na 3 miesiące)	ilość dzieci powracających do rodzin naturalnych	- środki własne powiatu

	2.1.5. Poszerzanie współpracy, zacieśnienie kontaktów z instytucjami, organizacjami wspierającymi rodzinę w celu zminimalizowania liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	CPDiPR	praca ciągła	ilość podejmowanych wspólnie działań	- środki własne powiatu
--	---	--------	--------------	--------------------------------------	-------------------------

3. WSPIERANIE PROCESU USAMODZIELNIENIA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Osoby usamodzielniające się często nie mogą liczyć na wsparcie swoich rodziców biologicznych, dlatego tak ważnym elementem jest zapewnienie im wsparcia i pomocy ze strony rodziców zastępczych czy pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Poniższa tabela obrazuje działania, które przewiduje się kierować do usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej:

Działania	Zadania	Realizatorzy	Termin realizacji zadania	Wskaźniki realizacji	Źródło finansowania
3.1. Wsparcie usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.	3.1.1 Pomoc w uzyskaniu poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego, psychologicznego.	MOPR, CPDiPR	wg potrzeb	ilość udzielonych porad	- środki własne powiatu
	3.1.2 Udzielanie pomocy finansowej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie zgodnie z przepisami prawa w tym zakresie.	MOPR	praca ciągła	ilość i rodzaj wypłaconych świadczeń, ilość wypłaconych środków finansowych	- środki własne powiatu
	3.1.3. Motywowanie do aktywności zawodowej oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych.	MOPR, Opiekunowie usamodzielnienia, placówki oświatowe	praca ciągła	ilość wychowanków kontynuujących naukę	- środki własne powiatu
	3.1.4. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.	MOPR, CPDiPR, PUP w Grudziądzu	wg potrzeb	ilość udzielonych porad	- środki własne powiatu
	3.1.5. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym.	MOPR, MPGN w Grudziądzu	wg potrzeb wychowanków	ilość korzystających z mieszkań chronionych, ilość uzyskanych mieszkań z zasobów komunalnych gminy	- środki własne powiatu

V. PRZEWIDYWANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU

- Zwiększenie świadomości mieszkańców Grudziądza na temat idei rodzicielstwa zastępczego poprzez podejmowanie działań promujących rodzicielstwo zastępcze,
- Rozwój systemu pieczy zastępczej w mieście,
- Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej,
- Ograniczenie liczby dzieci poniżej 10 roku życia umieszczanych w pieczy instytucjonalnej,
- Zacieśnienie współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi i instytucjami (sądy, kuratorzy, urzędy pracy, placówki oświatowe itp.), które mogą mieć wpływ na wzmocnienie systemu pieczy zastępczej oraz pełne usamodzielnienie wychowanków.

VI. MONITOROWANIE PROGRAMU I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Realizacja Programu będzie nadzorowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Grudziądzu. Program będzie monitorowany raz w roku. Monitoring prowadzić będą wszystkie jednostki realizujące Program, a informacje o rezultatach będą przekazywane do Prezydenta Grudziądza.

Uzasadnienie

Do zadań własnych powiatu określonych w art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja trzyletnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Opracowany „Program rozwoju pieczy zastępczej w gminie - miasto Grudziądz na prawach powiatu na lata 2012-2014” jest spójny z koncepcją „Strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Grudziądz na lata 2004-2015” oraz kierunkami polityki prorodzinnej państwa. Celem głównym programu jest stworzenie warunków dla skutecznego rozwoju systemu pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na formy rodzinne oraz wspieranie w procesie usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

Program zawiera diagnozę rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Grudziądz, określa cele programu i harmonogram ich realizacji, w tym określenie corocznego limitu nowo tworzonych rodzin zastępczych zawodowych. W realizacji działań wynikających z programu stosowane będą mechanizmy finansowe pozwalające na jak najskuteczniejsze i najpełniejsze wykonywanie założonych zadań.